

Eindverslag project Veilig Varen
2022

Inhoudsopgave

1	Voortgangsverslag Project Veilig Varen	3
1.1	Eén opleidingssysteem	3
1.1.1	CWO en andere nautische opleidingen	3
1.2	Opleidingssysteem CWO in gebruik	7
1.3	Kennis, bewust zijn van veiligheid op en rond het water	8
1.4	Samenwerking admiraliteiten/regio's en landelijke teams	9
1.5	NBB – Nederlandsch Binnenvaart Bureau	10
1.6	Overzicht van de huidige landelijke teams waterscouting	11
2	Conclusie en aanbevelingen	13
2.1	Conclusie	13
2.2	Aanbevelingen/advies	15

1 Eindverslag Project Veilig Varen

In 2017 is het project Veilig Varen gestart door de vereniging Scouting Nederland. Het projectplan is destijds afgestemd met de teamcoördinatoren van de betrokken landelijke teams (Spel, SA, TGR). In dec 2019 heeft de Landelijke Raad het besluit genomen om t/m dec 2022 met dit project door te gaan op basis van het voorstel wat er toen lag.

Dit voortgangsverslag volgt op de vorige tussenevaluatie van juli 2019

Dit voortgangsverslag dient ervoor om te bepalen in hoeverre de resultaten al gehaald zijn, we op de juiste weg zitten om ze te halen en of er bijgesteld moet worden. Daarna volgt op basis van die inzichten een advies hoe verder met Veilig Varen.

Voor de uitvoering van het project is er beroepsmatige inzet beschikbaar voor een projectleider.

Overzicht te behalen resultaat uit projectplan Veilig Varen

- 1.1 Na dit project heeft Scouting één opleidingssysteem (CWO), wat voor alle regio's/admiraliteiten en waterscoutinggroepen uitvoerbaar is, gericht op Roeien, Zeilen, Buitenboordmotor en Motorboot.
- 1.2 De regio's/admiraliteiten zijn zich bewust van het doel van een goed opleidingssysteem en het opleidingssysteem is zichtbaar bij hen en bij de groepen in gebruik.
- 1.3 Vrijwilligers binnen waterscouting hebben kennis van veiligheid op en rond het water en zijn in staat om deze veiligheid te creëren.
- 1.4 Vrijwilligers zijn zich bewust van de noodzaak van veiligheid op en rond het water en de risico's die onveilige situaties met zich meebrengen.
- 1.5 Jeugdleden (11+) leren vakkundig een boot besturen en zijn op de hoogte van de regels ten aanzien van veiligheid. Deze regels zijn zichtbaar door Scouting gemaakt op haar website en kenbaar gemaakt aan waterscoutinggroepen.
- 1.6 Er is een samenwerking tussen de regio's/ admiraliteiten onderling en zij acteren op landelijk niveau als een netwerk die kennis en deskundigheid met elkaar uitwisselt en betrokken is bij verder beleidsvoering ten aanzien van de nautisch technische kant van waterscouting.

Hieronder volgt een overzicht van de voortgang op de te behalen resultaten, aangevuld met acties:

1.1 Eén opleidingssysteem

Na dit project heeft Scouting een opleidingssysteem, wat voor alle regio's/admiraliteiten en waterscoutinggroepen uitvoerbaar is, gericht op Roeien, Zeilen, Buitenboordmotor en Motorboot. Klik hier voor meer informatie

Op de Landelijke raad van december 2019 is het besluit genomen om het MBL systeem niet meer landelijk te ondersteunen. Daarmee hebben we alleen het CWO opleidingssysteem wat landelijk wordt erkend en ondersteund.

Sinds het besluit om met CWO als opleidingssysteem door te gaan, is er door veel vrijwilligers hard gewerkt aan het ontwikkelen van materiaal met als doel scoutinggroepen te ondersteunen in het werken met het CWO systeem. Ook is in samenwerking met CWO door scouts een aantal scouting specifieke modules ontwikkeld zoals Slepen en het diploma Sloep-Motorvlet (light versie van Motorboot). Tevens neemt Scouting actief deel in de kwaliteitscommissie van CWO (bewaakt de kwaliteit van het opleidingssysteem). *Zie bijlage 2 Routekaart CWO.*

CWO en andere nautische opleidingen

- *Roeien en Buitenboordmotor*

De pyramide van instructeurs is binnen Scouting voldoende geborgd voor de admiraliteiten en waterscoutinggroepen die hiermee werken.

Actie: momenteel wordt er door een aantal vrijwilligers gewerkt aan het herschrijven van het handboek Roeien en het schrijven van het handboek Buitenboordmotor. Beide handboeken

komen digitaal beschikbaar op de website en mogelijk een on demand optie voor een gedrukt exemplaar. Te verwachte uitgave van Roeien is 2022 (volgens planning), Buitenboordmotor staat voor 2023 gepand.

- *Motorboot & Sloep/Motorvlet*

In samenwerking met een aantal waterscouts en CWO is er een passend diploma gekomen voor Scouting als alternatief voor het diploma Motorboot, te weten Sloep/ Motorvlet (SMV). Het diploma SMV is geschikt voor de motorboten/ slepers waar scouts mee varen. Motorboot was voor veel scouts geen optie om te halen i.v.m. niet haalbare eisen aan de inventaris aan boord zoals een keuken en toilet én de eis het kunnen varen op stromend water. Veel scouts varen op plassen en meren en de eis van stromend water beperkte het behalen van een diploma niveau IV die nodig is om instructeur te worden.

Het diploma SMV valt binnen de CWO discipline 'instructie aan boord' waar ook Zeilen, Roeien en Buitenboordmotor onder vallen. Naast de discipline 'instructie aan boord' heb je bij CWO ook bijvoorbeeld discipline Jachtvaren, Windsurfen, etc.

Voor alle instructeurs-diploma's binnen een zelfde discipline geldt dat het didactische niveau (instructeursdeel) overdraagbaar is ongeacht het soort diploma. Je hebt wel je eigen vaardigheid niveau (basis, ervaren, gevorderd, vergevorderd) bij een diplomalijn nodig om instructie te mogen geven.

Het opleiden van eigen vaardigheid begint langzaam te komen. Helaas heeft dit opleiden door de lockdowns en de coronamaatregelen (1,5 mtr afstand houden maakt dat op de meeste slepers er bijna tot geen mogelijkheid was om met meer mensen aan boord te zijn, waardoor afvaren vaak geen optie was).

Behaalde kwalificaties sinds invoering diploma 2020 (d.d. SOL 09-08-2022)

SMV Schipper (III)	30 x
SMV All Round Schipper (IV)	2 x
Instructeur niveau 2	1 x
Instructeur niveau 3	4 x
Instructeur niveau 4	2 x
Instructeur niveau 4*	2 x

Actie: opleiden instructeurs SMV 3-4 en eigen vaardigheid III-IV om hiermee een landelijke dekking te hebben voor het structureel opleiden van instructeurs.

- *Slepen*

Slepen is een module behorende als onderdeel bij het diploma SMV-vergevorderd (IV).

Voor het niveau SMV-gevorderd (III) is het een optionele module, voor het niveau vergevorderd is het een vereiste module om het diploma vergevorderd te halen.

Op verzoek van CWO heeft Scouting de eisen voor de module Slepen aangeleverd die behaald moeten worden voor het onderdeel Slepen. Waterscouts uit RA2, RA4(initiator), RA7, RA8 (initiator) en RA12 hebben, begeleid door de projectleider, de eisen opgesteld én een handboek Slepen geschreven welke in 2022 digitaal als PDF uitkomt (volgens planning). Dit handboek omvat achtergrondinformatie welke te gebruiken is door zowel cursist en instructeur. Het is geen trainershandleiding. De wijze van opleiden om de eisen te halen kan naar eigen inzicht vorm gegeven worden. CWO biedt slechts de eisen en niet de weg ernaar toe.

CWO gaat het handboek Slepen in de huisstijl zetten en op de site plaatsen.

Binnen Scouting Academy wordt momenteel gewerkt aan de oprichting van landelijk team Slepen. De scouts die al betrokken waren bij Motorboot-Sloep/motorvlet én het handboek Slepen schrijven, vormen momenteel een werkgroep om samen met de projectleider Veilig Varen eea op te zetten, zoals:

- Een handboek over Slepen die admiraliteiten kunnen gebruiken en die we vanuit samenwerking met een aantal admiraliteiten samenstellen, in de huisstijl van CWO;
- Achterbansessies organiseren voor admiraliteiten over onderwerp Slepen om hen o.a. te informeren;
- 4 eisen voor de CWO-module, welke op participatieve wijze tot stand zijn gekomen, zijn opgesteld aan CWO geleverd t.b.v. diploma SMV-vergevorderd;
- Informatie over Slepen op de website van Scouting Nederland;
- Bespreken van de behoefte-wens om samen te werken in een landelijk georganiseerde training voor alle admiraliteiten (naast de training die admiraliteiten uiteraard ook zelf kunnen geven).

Wat de taken van een landelijk team Slepen gaan worden, is mede afhankelijk van wens-behoefte van de admiraliteiten. Te denken valt aan coaching en ondersteuning van admiraliteiten, beantwoorden van vragen, actueel houden van informatie op de website van SN, ed. Landelijk team SA werkt toe naar een team met een heldere opdracht.

Actie: handboek Slepen afronden, eisen aanleveren bij CWO, landelijk team oprichten en onderwerp op landelijke bijeenkomsten bespreken.

- *CWO Motorjacht-Motorboot*

Het motorboot diploma voor boten langer dan 11 mtr heet sinds 2019 bij CWO Motorjacht (het voorstel is om dit weer terug te draaien naar motorboot op verzoek van aantal opleidingslocaties) en is ook nog steeds een CWO diploma wat beschikbaar is voor scouts. Echter is dit diploma slechts voor een kleine groep scouts interessant vanwege de gestelde eisen aan tidal vaarwater en uitrusting schip. Hierdoor wordt er individueel door instructeurs getraind aan geïnteresseerde scouts. De landelijke netwerkdagen Waterscouting, de wachtschependagen en de website worden gebruikt om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Het netwerk met geschikte schepen en schippers is beperkt en men weet elkaar doorgaans te vinden of via Scouting Academy.

Actie: routing voor opleiding Motorboot is te vinden via de website van Scouting en via Scouting Academy.

- *CWO Zeilen-kielboot*

Er heeft een verbeteringslag plaats gevonden van de diplomalijn CWO Zeilen welke op feb '22 is gepresenteerd. Hierin zijn zowel de eisen per diploma als de benaming geactualiseerd. Scouting heeft geparticipeerd middels zitting in een werkgroep vanuit CWO met twee scouts. Deze scouts zijn actief als landelijk vrijwilliger bij Landelijk team CWO-Scouting Academy. Tijdens de achterban vergadering van april 2022 is er een voorstel gedaan tot doorzetting van deze vernieuwing naar de andere diploma's en een wijziging in het huidige systeem. Dit voorstel is positief ontvangen en gaat in 2022-23 uitgerold worden. Per 1 april 2023 gaan de nieuwe wijzigingen in het systeem in. Dit betekent voor Scouting

- dat er geen jaarlijkse controles meer plaatsvinden (CWO gaat werken met coaches);
- de instructeursniveau 's worden gesplitst in vaardigheden aanleren (t/m I3) en opleiden van instructeurs (I4);
- Assistent instructeur (I2) is straks bevoegd om op te leiden en diploma CWO basis (I) en CWO ervaren (II) af te geven;
- Zelfstandige instructeur (I3) is straks bevoegd om op te leiden t/m diploma gevorderd af te geven;
- Zelfstandig instructeur kan, aangevuld met module praktijkbegeleider, leercoach en PVb beoordelaar, de assistent en zelfstandig instructeur (I3) opleiden en afronden
- De gevorderd instructeur (I4) leidt de zelfstandig instructeur op en geeft de bovengenoemde modules.

De verandering in het systeem sluit veel beter aan bij de praktijk binnen Scouting en de verwachting is dat hiermee groepen en admiraliteiten grotere stappen kunnen maken in het verder optuigen van de

opleidingspyramide.

Actie: blijvend de admiraliteiten en groepen informeren over wijzigingen bij CWO mbt diplomalijnen;

Actie: coachen van admiraliteiten t.b.v. opleiding instructeurs zelfstandig -I3 en gevorderd- I4;

Actie: monitoren van behaalde CWO diploma's bij groepen en admiraliteiten

Naast het CWO zijn er nog andere nautische opleidingen en cursussen opgezet:

- *Motordrijver Wachtschip en motordrijver Sleper*

Inmiddels is er een landelijk trainingsteam rond de opleiding Motordrijver wachtschepen en sleper en hebben zij hun eerste trainingen sinds 2019 gegeven voor beide disciplines. De laatste twee cursussen hadden samen 130 deelnemers (2020-2022).

Het digitale cursus handboek wordt naar aanleiding van die training bijgesteld en gedeeld onder de admiraliteiten/regio's zodat zij, indien wenselijk, zelf de cursus kunnen organiseren. Landelijk zal deze cursus een of twee keer per jaar plaatsvinden. Dit team is geborgd onder Landelijk team Scouting Academy.

Inmiddels zijn er d.d. 1 juli 2022

- 57 gekwalificeerde motordrijver Wachtschip
- 17 gekwalificeerd motordrijver Sleper
- 29 theorie afgerond motordrijver Sleper, praktijk nog bezig
- 78 theorie motordrijver wachtschip, praktijk nog bezig
- 10 gekwalificeerde Instructeurs en 2 in opleiding
- 1 gekwalificeerd vakopleider motordrijver

Actie: continueren van dit aanbod binnen Landelijk team Scouting Academy

- *Cursus assistent wedstrijdleider zeilen en protestcommissie*

Het opleiden van vrijwilligers in het organiseren van zeilwedstrijden draagt bij aan het kwalitatief goed en veilig spelen van het scoutingspel op het water waar zeilwedstrijden onderdeel van zijn. Er is een team geborgd onder Landelijk team Scouting Academy die deze cursussen jaarlijks plant en organiseert voor vrijwilligers van regionale als landelijke zeilwedstrijden. Deze cursus wordt gegeven door een trainer van het Watersportverbond. Helaas door corona heeft de cursus twee jaar niet plaats gevonden.

In 2019 en 2020 zijn er 2 cursussen gehouden met in totaal 16 deelnemers die het diploma afgerond hebben tot wedstrijdofficial niveau twee en 2 deelnemers zijn inmiddels geslaagd voor wedstrijdofficial niveau drie.

Actie: naast het voortzetten van dit aanbod, mogelijk in de toekomst ook de e-cursus rescue organiseren samen met het Watersportverbond. Als Rescue leer je hulp bieden aan een drenkeling tot het slepen van een boot met kapotte materialen.

- *CWO Groot Motorschip (GMS) en Groot Motorschip 40+*

Het GMS is te behalen middels een opleidingstraject bij CWO met een examen bij het CBR.

Voor het GMS 40+ is er een doorbraak gekomen in een zoektocht van jaren. In overleg met ministerie van Infrastructuur, Leefomgeving en Transport en het SAB (Stichting Afvalstoffen & Vaardocumenten Binnenvaart) ligt er nu een voorstel om het dienstenboekje in te gaan zetten. In dit boekje worden vaardagen vastgelegd en de behaalde eisen. Jaarlijks dient dit boekje te worden afgetekend door het SAB. Zowel het getekende dienstenboekje als een concept verklaring van de schipper en voorzitter van de groep, zijn nodig om uiteindelijk het diploma te krijgen. In dit traject werken we samen met Zeekadetten Korps Nederland.

Actie: dienstenboekje en verklaring voor GMS+ zijn definitief en er kan mee gewerkt worden door scouts en schippers.

- *Klein Motorschip/ wachtschip*

Hiervoor is nog geen CWO diploma. Aan Scouting is gevraagd het handboek te schrijven en

die aan CWO beschikbaar te stellen. Medio 2022 was dit handboek gereed en is een 1^e examen afgevaardigd van een schipper op een klein wachtschip.

Zij is geslaagd en heeft voorlopig een Scouting diploma gekregen. CWO is bereid het diploma Klein Motorschip op termijn aan de diplomalijn CWO toe te voegen.

Actie: het diploma Klein Motorschip wordt in 2023 toegevoegd aan de diplomalijn van CWO en binnen Scouting is er de mogelijkheid tot proef-examen varen en examen te doen.

1.2 Opleidingssysteem CWO in gebruik

De regio's/admiraliteiten zijn zich bewust van het doel van een goed opleidingssysteem en het opleidingssysteem is zichtbaar bij hen in gebruik.

- *Hoe staan de Regio's/admiraliteiten ervoor anno juni 2022:*
 - 6 Regio's/admiraliteiten heeft het opleidingssysteem voor Kielboot op t/m instructeur vergevorderd ingericht. Zij kunnen zelfstandig het CWO systeem met de groepen uitvoeren, exclusief de Instructeur vergevorderd opleiden. Binnen Scouting zijn opleiders die vanuit landelijke samenwerking dit oppakken.
 - 10 Regio's/admiraliteiten heeft de samenwerking met andere admiraliteiten opgepakt maar nog geen diplomalijn rond. Geven t/m CWO gevorderd (III)
 - 3 hebben een deel van de diplomalijnen in 2021 opgestart
 - 1 regio/admiraliteit is nog niet gestart met CWO

De vernieuwing van de diplomalijn per april 2023 geeft de verwachting dat er een toename zal komen in het aantal behaalde diploma's t/m gevorderd (niveau III) zodat er meer groepen voldoen aan de richtlijn van het bootprofiel.

1 bemanningslid met diploma CWO gevorderd is de richtlijn aan boord op het bootprofiel.

- *Plannen van aanpak admiraliteiten CWO systeem*

De admiraliteiten is in voorjaar 2020 gevraagd, door de projectleider i.s.m. landelijk team CWO, een plan in te leveren met daarin beschreven waar ze nu staan en waar ze naar toe willen op korte en lange termijn met CWO en andere deskundigheid op gebied van varen en veiligheid.

De maatregelen van Covid hebben echter gezorgd voor vertraging van zowel inleveren van plannen als begeleiden van de admiraliteiten. Anno juni 2022 zijn er door 14 admiraliteiten plannen ingeleverd en drie admiraliteiten moesten eerst verenigd worden en zijn bezig met het opstellen ervan.

De vraag om plannen in te leveren heeft een bijkomend voordeel gehad naar de admiraliteiten die nog niet de organisatie van CWO helder hadden of veel vragen hadden. Ondanks dat er nog 7 (waarvan 3 in wording) plannen niet zijn ingeleverd, is er wel met alle admiraliteiten contact over de voortgang organisatie CWO systeem. Zie eerder genoemd overzicht onder 1.2. naar stand van zaken organisatie en aanbod CWO door admiraliteiten.

De plannen worden door leden van het landelijk team CWO met de admiraliteiten individueel besproken in 2022 en 2023 (volgens planning) om op basis daarvan coaching aan te bieden en op te zetten.

Actie: *ondersteunen in de opbouw van de admiraliteit als zelfstandige organisatie of als onderdeel van een regio*

Actie contact met admiraliteiten continueren die nog geen plan hebben ingeleverd en hen motiveren deze te schrijven en in te leveren

Actie: *coachen van admiraliteiten in de stappen om de CWO pyramide op te bouwen voor de diverse diplomalijnen.*

- Landelijk team CWO*

Om de admiraliteiten te ondersteunen is er een landelijk team CWO opgericht in 2020 die valt onder Landelijk team Scouting Academy. Het team bestaat uit 7 leden (juni '22) inclusief 2 instructeurs van de Zeilschool SN. Hiermee participeert de Zeilschool actief in het ondersteunen van de admiraliteiten t.b.v. CWO systeem.

Dit team informeert, adviseert en coacht admiraliteiten in de opbouw van het CWO systeem. Dit doen zij middels 1 op 1 begeleiding van admiraliteiten, informatieverstrekking en tijdens de landelijke netwerkdagen.

Actie: dit team behouden en taken continueren
- Watersportpaspoort*

Het watersportpaspoort is de digitale vorderingsstaat met eisen voor CWO diploma's. Het paspoort is te gebruiken middels de browser en wordt door CWO aan opleidingslocaties vertrekt, en dus ook aan admiraliteiten. In dit digitale systeem komen ook de digitale diploma's als deze behaald zijn. De papieren diploma's worden duurder om gebruik ervan te ontmoedigen

Actie: admiraliteiten stimuleren en ondersteunen in het werken met het Watersportpaspoort
- Controles CWO*

Het opleiden in en CWO diploma's uitgeven maakt dat elke opleidingslocatie licentiekosten betaald en jaarlijks controle krijgt.

Iedere admiraliteit en de Zeilschool Scouting Nederland zijn opleidingslocaties. De licentiekosten worden momenteel nog door Scouting Nederland betaald voor de admiraliteiten. Dit vraagt echter ook dat admiraliteiten het contact met CWO onderhouden. In 2022 is er nog voor een laatste keer controle op locatie uitgevoerd. Vanaf 2023 komt dit te vervallen en verwacht het CWO dat elke instructeur kwaliteit levert in het geven van instructie volgens de standaard van CWO. Scouting sluit zich geheel aan bij deze wijziging.

Actie: blijvend ondersteunen en aandacht voor kwaliteit van opleiden bij groepen en admiraliteiten middels coachen door het Landelijk team CWO, informatie vertrekken aan groepen en admiraliteiten en samenwerken waar nodig.

1.3 Kennis, bewust zijn van veiligheid op en rond het water

- *Vrijwilligers binnen waterscouting hebben kennis van veiligheid op en rond het water en zijn in staat om deze veiligheid te creëren;*
- *En vrijwilligers zijn zich bewust van de noodzaak van veiligheid op en rond het water en de risico's die onveilige situaties met zich meebrengen?;*
- *En Jeugdleden (11+) leren vakkundig een boot besturen en zijn op de hoogte van de regels ten aanzien van veiligheid. Deze regels zijn zichtbaar door Scouting gemaakt op haar website en kenbaar gemaakt aan Waterscoutinggroepen.*

Bovengenoemde drie resultaatpunten zijn hier gezamenlijk genomen omdat ze raakvlakken met elkaar hebben op gebied van veiligheid.

- Actualisering NTR vastgesteld*

Het Landelijk Bestuur heeft oktober 2021 een positief besluit genomen en tranche 1 van de Nautisch Technische Richtlijnen (NTR) vastgesteld. Dit besluit is op de Landelijke Raad van dec 2021 medegedeeld. De nieuwe NTR is tot stand gekomen na diverse consultatierondes met admiraliteiten en in het project hebben deskundige waterscouts samengewerkt.

De NTR bestaat nu uit infobladen en elk infoblad heeft een toelichting, een ondersteunend filmpje en een info graphic. Dit is te vinden op de [website van Scouting Nederland](#). Een aantal admiraliteiten heeft het op zijn eigen vlootraad besproken met de waterscoutinggroepen.

Actie: blijvende aandacht voor de veiligheid op en rond het water en de NTR;

Actie: implementeren van de NTR (incl bootprofiel) bij waterscoutinggroepen, admiraliteiten en landelijke evenementen middels gesprekken op de landelijke bijeenkomsten voor admiraliteiten en zichtbaar zijn op evenementen zoals NAWAKA;
Actie: uitbreiden van de NTR met relevante onderwerpen en jaarlijks revisie van alle NTR-bladen.

- *Team- en bootprofielen*

Het bootprofiel is tegelijkertijd met de NTR vastgesteld door het Landelijk bestuur okt 2021. Bij de actie 'implementatie NTR' in de alinea hierboven, wordt ook het bootprofiel meegenomen.

Het Teamprofiel geeft aan welke kwaliteit nodig is binnen een speltakteam om een verantwoordelijke en veilige opkomst te draaien. Dit teamprofiel krijgt nog een toevoeging, op basis van het bootprofiel, wat voor waterscouting-speltakteams van belang is. Planning eind 2022 gereed na review en inspraak admiraliteiten.

Actie: het teamprofiel uitbreiden met waterscouting.

- *Zeilwedstrijden*

Bij het deelnemen aan zeilwedstrijden is veiligheid een belangrijke randvoorwaarde maar zeilwedstrijden spelen ook een belangrijke rol in het informeren van groepen over en het implementeren van veiligheid op en rond het water binnen de vereniging. Goed kunnen varen, de gevaren kennen en preventief handelen (bv reddingsvesten aan tijdens het varen conform de NTR) zijn ook onderdelen bij wedstrijdzeilen. Momenteel is er een team in oprichting ism de Landelijke Scouting Zeilwedstrijden (LSZW) om regionale zeilwedstrijden te ondersteunen op kwaliteit én op het aanbieden van een leuk evenement voor deelnemers door naast het zeilen ook activiteiten aan te bieden. Daarnaast kan dit team ook ondersteunen bij het nog op te zetten van zeilwedstrijden. Hiermee worden zeilwedstrijden onderdeel van het scoutingprogramma voor waterscouts.

Actie: inrichten landelijke ondersteuning regionale zeilwedstrijden.

1.4 Samenwerking admiraliteiten/regio's en landelijke teams

Er is een samenwerking tussen de regio's/ admiraliteiten onderling en zij acteren op landelijk niveau als een netwerk die kennis en deskundigheid met elkaar uitwisselt en betrokken is bij verder beleidsvoering ten aanzien van de nautisch technische kant van Waterscouting.

De samenwerking tussen de besturen van admiraliteiten/ regio's en het land is sterk verbeterd. Ook tussen de admiraliteiten onderling weet men elkaar te vinden indien nodig en ondersteunt men elkaar bij bijvoorbeeld de CWO opleidingen. Mede door de landelijke netwerkdagen heerst er een gevoel van saamhorigheid en betrokkenheid op beleidszaken en ontwikkeld ondersteuningsmateriaal.

Deze dagen zijn van belang om de samenwerking tussen en onderling gaande te houden.

Daarnaast is er geregeld contact tussen de projectleider en de voorzitters NTC om de voortgang op CWO implementatie en draagkracht van groepen/ bestuur te monitoren. Daar waar signalen op gemerkt worden van stagnatie, wordt er actie ondernomen door de projectleider om ondersteuning in gang te zetten, zodat de voortgang niet in het geding komt. Ook deze vorm van ondersteunen heeft een positieve werking doordat er een aanspreekpunt is en er direct actie ondernomen kan worden. Misschien als bijlage het samenwerkingsmodel bijvoegen.

- Op verzoek van de admiraliteiten vinden er in 2022 én in 2023 twee Landelijke bijeenkomsten plaats voor admiraliteiten en landelijke waterscoutingteams. Deze bijeenkomsten staan vooral in het teken van implementatie van alle aspecten rond Veilig Varen én de rol van admiraliteiten in de ondersteuning naar hun groepen toe. Tevens is het een bijeenkomst om te netwerken, vanuit landelijke teams afstemming zoeken voor ontwikkeling van producten, etc. Deze dagen zijn kosteloos voor deelnemers en worden gefinancierd uit het project

Nederlandsch Binnenvaart Bureau. Voor landelijke bijeenkomsten die daarna georganiseerd worden kan een bijdrage gevraagd worden om zo de bijeenkomst kosten neutraal te organiseren. Het netwerken en elkaar zien/ spreken is belangrijk en stimuleert verbondenheid en samenwerking.

- De Landelijke waterscoutingteams worden actief betrokken bij het samenstellen van het programma voor de landelijke bijeenkomsten op locatie. Dit gebeurt middels een twee jaarlijks online overleg. Initiator voor deze overleggen is de organisatie waterscoutingdag.
- Teamskanaal: er is een Teams omgeving 'netwerk waterscouting' waar leden van admiraliteiten en landelijke teams lid van kunnen worden. Er zijn diverse kanalen gebaseerd op thema's zoals CWO, Zeilwedstrijden, Wachtschepen en Spel waar vragen gesteld kunnen worden en bestanden gedeeld. De projectleider beheert deze Teams momenteel.

Actie: aanstellen van twee coördinatoren (vrijwilligers) Veilig varen die samen met de projectleider optrekken in het project Veilig Varen en zich inzetten op continuering van de verbinding en relatie tussen admiraliteiten onderling en admiraliteiten versus landelijke teams, de landelijke netwerkdagen waterscouting organiseren, de contacten onderhouden op landelijk niveau met relevante teams waterscouting.

1.5 NBB – Nederlandsch Binnenvaart Bureau

In 2021 heeft het NBB een bedrag aan Scouting ter beschikking gesteld om op basis van een ingediend projectplan, deze te besteden aan opleiding, ontwikkelen producten en communicatie. Dit plan omvat het hele project Veilig Varen.

Binnen dit project zijn er drie onderdelen die door drie teams worden uitgevoerd in deelprojecten:

Team Spel- nautische bekwaamheden:

- *Ontwikkeling en uitgave Waterspelenboek*
Het Landelijk team Spel stelt een waterspelenboek samen waarin ook aandacht, kennis en bewustwording is meegenomen voor de veiligheid op en rond het water. (PDF zomer 2022-boekwerk voorjaar 2023, volgens planning)
Actie: uitbrengen van het boek in 2022 (volgens planning) en bekendheid geven zodat groepen, regio's en admiraliteiten het gaan gebruiken
- *Ontwikkeling en uitgave 'Spelenderwijs leren zeilen'*
Het Landelijk team Spel ontwikkelt een activiteitenprogramma om jeugdleden op een speelse wijze de vaardigheden van het zeilen aan te leren. Deze activiteiten kunnen bijdragen aan het leren van vaardigheden en behalen van CWO diploma's én kennis over veiligheid op en rond het water. (PDF zomer 2022- boekwerk voorjaar 2023, volgens planning)
Actie: afronden van het programma en delen met de admiraliteiten. Ondersteuning bieden vanuit landelijk team Spel op inhoud, aan groepen, regio's en admiraliteiten. Tijdelijk insigne Binnenvaartschipper (najaar 2022, volgens planning)
Het binnenvaartinsigne wordt gepromoot op het nawaka (aug 2022) en is daarna beschikbaar voor leden en groepen.
- *Training bootsmannen en kwartiermeesters*
Er is een eerste concept, die wordt na de zomer (2022) in een aantal pilotgroepen uitgeprobeerd. Daarna volgt een revisie en wordt de training uitgeprobeerd door mensen die de training niet geschreven hebben.

Team Scouting Academy

- Versterken opleidingspyramide CWO binnende admiraliteiten, zie 1.1 en 1.2
In de zomer 2022 doen twee scouts (landelijke vrijwilligers actief bij de Zeilschool Scouting Nederland) een cursus voor opleider bij CWO. Betaald uit het NBB budget.

Matchen Bedrijven, te behalen doelen:

- 20 groepen bezoeken gedurende de looptijd van het project, bedrijven die te maken hebben met de Binnenvaart;
- Nautische bedrijven zijn aanwezig op de NAWAKA 2022;
- Praktijkvoorbeelden worden via social media en beschikbare kanalen (website, magazine) gepubliceerd.

Resultaten tot nu toe:

- In februari 2022 hebben 100 leden van 4 Scoutinggroepen deelgenomen aan een workshopdag bij Van der Gruiter bv. Dit is uitgebreid gedeeld op social media en op de site van het bedrijf zelf.
- Scouting neemt deel aan de Dag van de Binnenvaart die jaarlijks plaats vindt. In 2022 is dit op 13 nov. Enerzijds door scouts te informeren over de dag om als bezoeker deel te nemen, anderszijds om watergroepen met een wachtschip-binnenvaartschip als organisatie te laten deelnemen. Daarnaast heeft Scouting een deel van de reeds gelegde contacten met maritieme bedrijven gedeeld met de organisatie aan de dag, waarmee zij contact gaan opnemen.

<https://www.vandegruiter.com/workshopdag-19februari22>

Voortgang project NBB

Het project duurt vijf jaar tot mei 2026. We hebben het eerste jaar minder gerealiseerd dan gepland.

De volgende factoren hebben hier invloed op gehad:

- Participatie en overleg heeft meer tijd gekost dan voorzien maar zorgen wel voor breder draagvlak (bv bij NTR) en samenwerking regio's en admiraliteiten;
- Implementeren van de CWO opleidingspyramide en uitvoeren van trainingen heeft forse vertraging opgelopen omdat in coronatijd fysieke trainingen niet mogelijk waren.

1.6 Overzicht van de huidige landelijke activiteiten en betrokkenen waterscouting

Zie ook bijlage 1 Overzicht landelijk teams waterscouting

Landelijk team Spel

- Waterscouting team Spel: dit is 1 team wat gezamenlijk alle spel gerelateerde zaken uitvoert zoals insignes, bootprofiel, spelenderwijs leren zeilen, Training bootsmannen-kwartiermeesters ontwikkelen, etc
- Spelspecialisten Waterscouting

Landelijk team Scouting Academy

- Team Motordrijver
- Team CWO (inclusief afvaardiging CWO-kwaliteitscommissie)
- Team theorie examens CWO
- Landelijke Zeilschool Scouting Nederland
- Werkgroep Sloep-motorvlet-motorboot
- Ondersteuning regionale Zeilwedstrijden
- Opleiding wedstrijdofficial en protestlidcomité niveau 2 en 3
- Opleidingen Klein-, Groot Motorschip, GMS 40+
- Team Slepen in oprichting

Landelijk team Groepen & Regio's - Kennisnetwerk

- Team NTR
- Wachtschepencommissie

- Schouwen van lieievletten

Landelijk team Evenementen

- NAWAKA
- LSZW

Directeur

- Team belangenbehartiging/ externe contacten: Watersportverbond en Waterrecreatie NL

Landelijk Bestuur, vertegenwoordiging

- Landelijke raadsleden waterscouting

2 Conclusie en aanbevelingen

2.1 Conclusie

De belangrijkste conclusie is dat we veel hebben bereikt. De randvoorwaarden zijn zodanig ingericht dat we door kunnen gaan op de ingeslagen weg.

In het algemeen kan geconcludeerd worden dat door het project Veilig Varen veel van de projectdoelen zijn behaald. Zo heeft Scouting nu één opleidingssysteem, te weten CWO, zijn admiraliteiten en groepen zich meer bewust van veiligheid op en rond het water door o.a. de vernieuwde NTR maar ook door gesprekken over veiligheid op bijvoorbeeld de landelijke netwerkdagen en binnen hun eigen admiraliteiten. Daarnaast zijn admiraliteiten zijn actief aan de slag met deskundigheidsontwikkeling en het opvolgen van de nautisch technische richtlijnen. Daarnaast is waterscouting meer verenigd dan voor het project. Ze zijn zichtbaarder geworden binnen de vereniging en het project Veilig Varen heeft een positieve bijdrage geleverd aan activiteiten en ontwikkelingen buiten de projectopdracht om. Zo zijn admiraliteiten waarvan de groepen niet of nauwelijks meer samenwerking hadden, weer gaan samenwerken, zijn er besturen gevormd binnen admiraliteiten die weg gevallen waren, zijn regio's actiever betrokken geraakt bij de activiteiten van de admiraliteiten in hun gebied én zijn er meer waterscouts dan ooit actief geworden op landelijk niveau (een toename van ongeveer 50 vrijwilligers onder de diverse landelijke teams) waar zij zich bezighouden met ondersteuningsvormen t.b.v. admiraliteiten en scoutinggroepen.

Hieronder een bredere uitwerking van de conclusies, aangevuld met aanbevelingen hoe verder.

Veiligheid op en rond het water

Een van de te behalen resultaten van het project was het vergroten van het bewustzijn rond veiligheid op en rond het water. Dit hebben we enerzijds gedaan door het vernieuwen van de NTR, door in te zetten op deskundigheidsontwikkeling, de komst van het bootprofiel (teamprofiel wordt momenteel aan gewerkt), maar ook door o.a. het gesprek erover met elkaar aan te gaan op bijvoorbeeld de landelijke netwerkdagen. Met name door de vernieuwing van de NTR zijn er gesprekken gevoerd over veiligheid en risico's.

Toename deskundigheidsontwikkeling

Sinds het project zijn er meer landelijke teams gekomen die ondersteuning bieden op een specifiek onderwerp, zoals CWO, Slep en, Motordrijver, Klein en Groot Wachtschip, waardoor meer scouts zich deskundiger hebben gemaakt. Doordat er meer aandacht is voor deskundigheidsontwikkeling en het belang ervan, komt er ook meer vraag naar boven naar opleidingen en examens voor diploma's die nog niet ingebed zijn, zoals het praktijkexamen schipper van een Klein Wachtschip of het praktijkexamen voor het Groot Motorschip 40+. Hierdoor wordt er actief onderhandeld met desbetreffende instanties om deze examens voor Scouting te realiseren.

Tevens is er meer ondersteuning opgebouwd voor admiraliteiten zodat zij op hun beurt hun leden weer kunnen opleiden en deskundiger maken, zoals coachen van admiraliteiten m.b.t. het CWO systeem inrichten.

Toename van samenwerking

Concluderend kan gesteld worden dat er veel meer samenwerking is tussen admiraliteiten, regio's en het landelijk niveau dan voor het project Veilig Varen. Mede door de samenwerking op gebied van de nautische opleidingen is er een kruisbestuiving in de samenwerking ontstaan tussen admiraliteiten, regio's, landelijk teams (Spel, Kennisnetwerk, Team groepen & regio's, Scouting Academy, Evenementen, externe relaties (WSV en WRNL). Inmiddels staat waterscouting op de agenda van de

voorzitters regio- en admiraliteiten bijeenkomsten en wordt er gewerkt aan de juridische organisatie van admiraliteiten.

Alle admiraliteiten zijn actief aan de slag met veilig varen. Admiraliteiten zijn betrokken op een participatieve manier bij het maken en uitvoeren van beleid rond de nautische tak van opleidingen. De ene meer dan de ander, maar de mogelijkheid is er om mee te doen. Te denken valt aan: het opstarten van onderlinge samenwerking, het organiseren van Zeilwedstrijden, samen optrekken met CWO en Scouting opleidingen, betrokken bij verbetering NTR, samenstellen module Slepen, etc.

Landelijke netwerk bijeenkomsten waterscouting

Door de zichtbare resultaten zie je beweging ontstaan die zich steeds verder uitbreidt en meer mensen enthousiast maakt om zich in te zetten voor het spel van waterscouting, zowel in de groep, in de regio/admiraliteit als op landelijk niveau. De landelijke bijeenkomsten die n.a.v. het project structureel plaatsvinden (2 x per jaar) hebben een belangrijke ontmoetings- en verbindingsfactor gekregen. Landelijke teams kunnen hier hun ontwikkelingen delen en peilen, mensen kunnen netwerken en meedenken hoe we de kwaliteit, het plezier én niet te vergeten de veiligheid op en rond het water zichtbaar maken en houden. Gemiddeld ligt de deelname op zestig deelnemers per keer.

Toename inzet landelijke vrijwilligers waterscouting

De samenwerking heeft ook meer inzet van vrijwilligers gecreëerd op landelijk niveau. In totaal zijn er sinds het project gestart is een groot aantal vrijwilligers actief geworden bij de landelijke teams zoals Scouting Academy en Spel (zie ook bijlage 1). Tevens is er een intensievere samenwerking met de Zeilschool SN ontstaan die ook een flink steentje bijdragen aan de huidige ontwikkelingen en begeleiding van admiraliteiten.

De sleutel van het vinden van vrijwilligers ligt in het feit dat het jarenlang stil geweest is rond waterscouting en admiraliteiten en men sinds het project Veilig Varen ziet dat er daadwerkelijk iets gebeurt en dat zij inspraak hebben en mee kunnen doen.

Beroepsmatige inzet van belang

Het hebben van een kartrekker in de vorm van beroepsmatige inzet (projectleider) is van cruciaal belang gebleken. Zij is degene die steeds weer opheldering geeft, verbinding zoekt en brengt en die verandering zichtbaar maakt, tussen admiraliteiten onderling, binnen admiraliteiten, landelijke teams onderling en landelijk niveau met regio niveau.

Toename samenwerking andere nautische organisaties

Daarnaast de contacten met maritieme organisaties die ons waarderen en onze inzet om aan de slag te zijn met veiligheid en kwaliteit een voorbeeld vinden voor andere verenigingen. Waterscouting is zichtbaarder dan ooit! Het helpt ook hierin dat er een beroepskracht is die als contactpersoon fungeert en partijen die elkaar niet kunnen vinden met elkaar in contact brengt, maar ook zelf de contacten met externe en interne betrokkenen onderhoudt en verbindt.

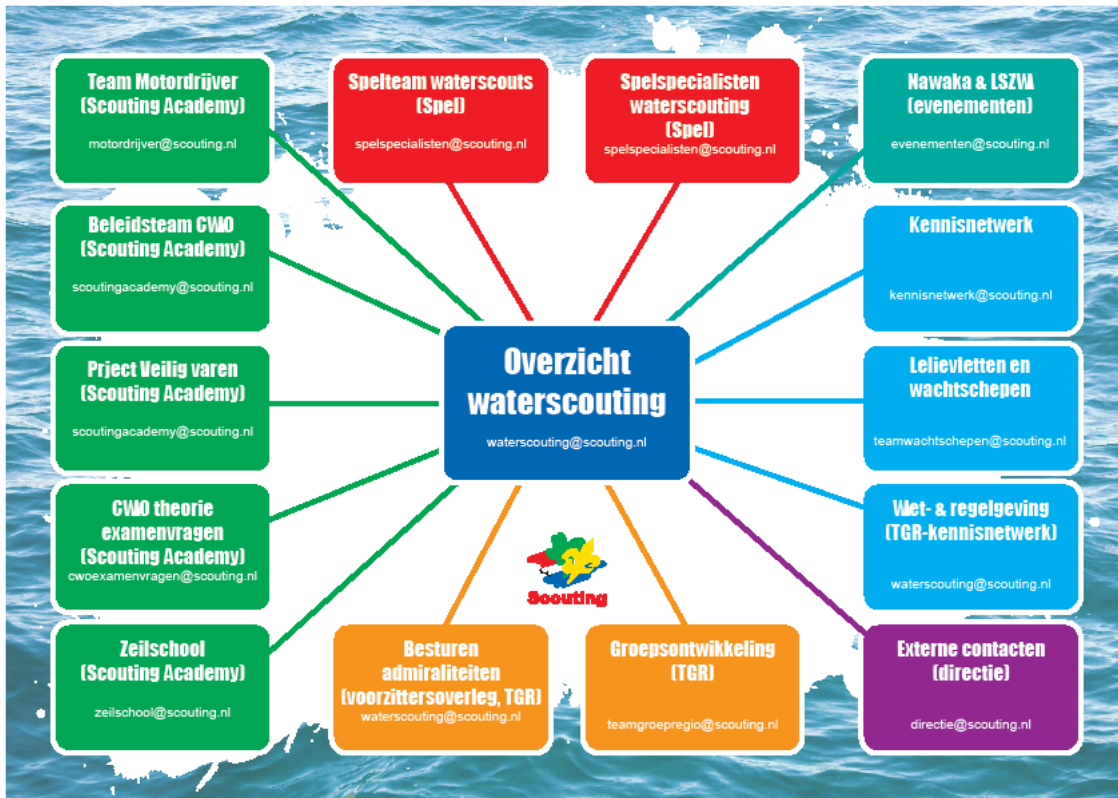
Samen met twee vrijwilligers die afgevaardigde zijn naar het Watersportverbond en waterrecreatie NL, wordt er ook contact onderhouden met CWO (1 zetel in de kwaliteitscommissie is ingevuld door Scouting), Varen doe je samen, Unie van waterschappen, NBB, Samenwerkende maritieme fondsen, etc.

2.2 Aanbevelingen/advies

De volgende aanbevelingen zijn een advies hoe verder te gaan met het project Veilig Varen om uiteindelijk naar een duurzame ondersteuning toe te werken als het project is afgelopen:

- Het project Veilig Varen als project beëindigen op 31 dec 2022. De projectresultaten worden deels aan de reguliere organisatie overgedragen en deels vraagt dit een voortzetting;
- De beroepsmatige inzet van de projectleider omzetten in een functie 'coördinator waterscouting' voorlopig voor de duur van het project met NBB (mei 2026). Deze coördinator is het vangnet voor datgene wat niet geborgd is onder de landelijke teams, onderhoudt waar nodig contacten met andere nautische organisaties, verbindt tussen admiraliteiten en landelijke teams waar nodig en coördineert de afstemming van de diverse beleidsontwikkeling van de landelijke teams op gebied van waterscouting (o.a. in de activiteitenplannen). Tevens vallen onder deze functie de vrijwilliger waterscouting. De coördinator maakt deel uit van Cluster Inhoud en valt onder verantwoordelijkheid van de cluster coördinator; De coördinator waterscouting (beroeps) voert ook het project van de NBB uit, zolang deze duurt.
Deze functie kan ingevuld worden door de huidige projectleider. Verdere uitwerking van functie vindt plaats na besluit hierop. Hierin wordt meegenomen dat het tussentijds geëvalueerd en eventueel bijgesteld wordt.
- Werving en aanstelling van een landelijke vrijwilliger die samen met de coördinator waterscouting een team vormt en een deel van de acties, genoemd in deze evaluatie voor hun rekening nemen, zoals de verbinding houden tussen admiraliteiten en landelijke teams en de organisatie van de landelijke netwerk bijeenkomsten. De benaming van de functie en de daarbij behorende taken afstemmen met de cluster coördinator en cluster inhoud;
- Overleg met de Landelijke teams: Landelijk team Scouting Academy, Landelijk team Spel, Team groepen & regio's (Kennisnetwerk - ondersteunen besturen), om de acties in deze rapportage in het activiteitenplan van de komende jaren op te nemen; Tevens zijn de acties onderdeel van het waterscoutingoverleg met de beroepskrachten van deze teams, op de bijeenkomsten met de landelijke teams waterscouting en als onderdeel van het programma op de landelijke netwerkdagen;
- Komende twee jaar de activiteiten en ontwikkelen aangaande waterscouting opnemen in de rapportage van de activiteitenplannen richting landelijk bestuur en landelijke raad;
- Onderzoeken hoe behaalde CWO diploma's gemonitord kunnen worden en hoe we de uitkomsten gaan delen met de admiraliteiten en groepen. Belang van deze monitor is zichtbaar maken van de deskundigheid die op nautisch technisch gebied bij waterscoutinggroepen aanwezig is. Deskundigheid is geen garantie maar draagt in belangrijke mate bij aan de veiligheid op en rond het water.

3 Bijlage 1 Overzicht landelijke teams waterscouting

4 Bijlage 2 Routekaart CWO

